

Frivilligheten

Riksförbundets årsmöte har, som på annat ställe omtalats, innevarande sommar förlagts till Halmstad. Brandkärstidskrifts redaktör har med anledning härav företagit en rundfärd till ett antal brandkärer inom Hallands län och har därvid särskilt tagit sikte på hur förhållandena gestalta sig på respektive platser efter den nya brandlagens ikraftträdande.

Det sjuder av arbetsglädje inom de frivilliga kårerna och man offerar nu som förr både tid och pengar utan minsta tanke på egen vinning eller bekvämlighet. Men dessvärre synes man på en del håll totalt ha missuppfattat situationen. Man resonerar såhunda som så — nu skall kommunen övertaga ansvaret för brandskyddet och då slutar vi vår verksamhet. På ett annat håll är det däremot kommunen som totalt missförstått situationen och frankt deklarerar, att "här behöver intet göras förrän till 1947".

Båda dessa sistnämnda tolkningar av lagen äro grundfalska. Det är för det första inte alls meningen att förkväva den frivilliga insatsen i vårt lands brandskydd. Det har vid otaliga tillfällen inte minst i denna tidskrift framhållits den stora vikten av att frivilligheten bibehålles och på allt sätt understöddes. Och var stodo vi i dag, om vi inte hade haft den frivilliga brandkårsrörelsen med dess landsgagneliga verksamhet? För det andra är det inte meningen att kommunerna skola sitta med armarna i kors till den 1 januari 1947. Tvärtom det gäller att snarast gripa till verket att bygga ut brandförsvaret, men alltjämt i möjligaste mån på frivillig grund.

Det blir naturligtvis i första hand ett arbete för länsbrandinspektörerna att säga sitt tungt vägande ord ifråga om respektive kårens fortsatta verksamhet. Här föreligger såhunda inte den minsta vilja att falla länsbrandinspektörerna i ämbetet, men så mycket torde man dock lugnt kunna konstatera, att hur organisationen inom ett län än blir, så inte kommer länsbrandinspektören att förorda indragning eller nedläggandet av verksamheten inom en redan befintlig välorganiserad och välövad kår.

Riksförbundet och brandbefälsföreningarna

Med anledning av förda överläggningar med representanter för brandbefälsföreningar har Riksförbundet avgivit nedanstående skrivelse till i överläggningarna deltagande brandchefer.

”Med hänvisning till med Eder förd diskussion vid sammanträde i Stockholm den 27—28 september 1944 beträffande samarbete mellan Svenska Brandkärernas Riksförbund och inom länen bildade brandbefälsföreningar får Riksförbundets centralstyrelse göra följande uttalande.

I den mån brandbefälsföreningar bildas som rent fackliga organisationer för tillvaratagande av medlemmarnas personliga löne- och dylika ekonomiska intressen, hyser centralstyrelsen den uppfattningen, att denna uppgift faller utom ramen för Riksförbundets verksamhet, och har centralstyrelsen som följd härav ej anledning taga ställning till frågan om en organisation med denna uppgift.

I den mån föreningarna däremot avse ingripa på områden, som falla inom ramen för Riksförbundets verksamhet, anser centralstyrelsen icke motiverat eller önskvärt att ytterligare splittring inom föreningsväsendet kommer till stånd. Utbildnings-, organisatoriska och dylika frågor falla inom ramen för Riksförbundets verksamhet.

Riksförbundet har i sina riktlinjer för brandkårsförbundens verksamhet anvisat dessa, att söka knyta intim kontakt dels mellan de olika landsbygdsbrandkärernas befäl dels mellan dem och brandkårsförbundet. Lämligast synes detta Riksförbundet böra ske, genom att befälet inom de i länsbrandinspektörens organisationsplan ingående brandkärskretsarna beredes möjlighet till regelbundna sammankomster under ledning av kretsledare samt i möjlig utsträckning i konsulentens närvaro. Dessa sammankomsters syftemål bör främst vara, att bereda befälet ökad möjlighet till diskussion i yrkesangelägenheter, men bör även frågor av juridisk eller ekonomisk art kunna behandlas.

Vidare kan framhållas, i den mån saken kan vara av intresse, att vid nu pågående omarbetning av Riksförbundets stadgar tages under övervägande, huruvida ej förbundet bland sina uppgifter även bör taga lämnandet av biträde med juridiska och ekonomiska råd och utredningar.”

Det skall därför här med skärpa och på det allvarligaste sägas ifrån — misskänn inte den frivilliga insatsen i det fortsatta arbetet för vårt lands brandskydd! Vi behöva såväl de rent personliga frivilliga insatserna som de frivilliga ekonomiska bidragen till brandväsendet. Den frivilliga entusiasmen, skaparglädjen av att med egna små medel utträtta en positiv insats, den varken får eller kommer att förkvävas!

Allan Malmquist.

Hallandskåreerna och brandlagen

Under vilka förhållanden arbeta egentligen de frivilliga brandkåreerna efter den nya brandlagens tillkomst, och sker det under några former i samarbete med civilförsvaret? Dessa och liknande frågor ha blivit aktuella under den senaste tiden, och för att få ett svar på dem beslöt Riksförbundet låta Brandkärstidskrifts redaktör göra en undersökning ute i landet. Eftersom Riksförbundets årsmöte innevarande år förlagts till Halmstad beslöt att första expeditionen skulle ställas till Hallands län.

Färden startades med Halmstad som utgångspunkt, och där biträdde vice brandchefen T. Gussing i länsbrandinspektören och brandchefen W. Odells frånvaro på grund av sjukdom, med uppgörande av lämplig resplan.

Som helhetsintryck kan antecknas, att man över lag är stolt över det resultat man nått på frivillighetens väg, och att man alltså är beredd att där förhållandena det tillåter fortsätta på denna. Det framgår dessutom att man ställer sig en aning avvaktande med tanke på de förändringar i organisationsplanerna för länet i sin helhet som man med den största otålighet väntar att länsbrandinspektören skall framlägga så snart normalbrandordningarna föreligga.

Trönninge frivilliga brandkår.

Brandchef: A. Karlsson.

Första besöket gjordes hos Trönninge frivilliga brandkår, där ordföranden i brandstyrelsen, lantbrukare Emil Jönsson tog emot.

— Vi ha faktiskt kriget att tacka för att vi fått en egen brandkår, säger hr Jönsson, och vi ha ett synnerligen gott och intimt samarbete med vår luftskyddsförening. Det dröjde dock till år 1941

innan vi klämde till och bildade kommunal brandkår. Dessförinnan hade vi helt förlitat oss på den hjälp vi kunde erhålla från Halmstads brandkår. Men hur det nu var, så tyckte vi inte att vi fick någon riktig ordning på det hela, och så beslöt vi den 21 april 1942 övergå till en annan ordning med brandkåren. Kommunen överlämnade sålunda all inköpt materiel inklusive den motorspruta som vi övertagit av luftskyddet till Trönninge frivilliga brandkår, som bildades vid denna tidpunkt. För att lösa de ekonomiska frågorna i samband härmed beviljade dels kommunen ett anslag till kåren och dels fingo vi bidrag från en del brandförsäkringsinrättningar, särskilt länsbolaget. I fortsättningen har kommunen beviljat anslag till kåren och arbetet har bedrivits med all energi och verklig entusiasm från medlemmarnas av kåren sida. Någon avlöning eller annan ersättning har inte utgått, utöver den sedvanliga ersättningen från försäkringsbolagen vid timade eldsvådor, utan personalen har utan ersättning deltagit i alla övningar o. dyl. Och det gör att vi trivs med vår frivilliga kår och på allt sätt vilja understödja den i fortsättningen.

Personalstyrkan uppgår till 15 man inklusive befäl, och vi ha en egen utryckningsbil, som vi på sin tid övertog från Laholms brandkår. Därjämte ha vi en 1500 l/min Apispruta, 600 m. slang, strålrör och allt vad det nu heter ifråga om utrustning, och så naturligtvis fullständig utrustning till brandmännen. Alarmering av kåren sker pr telefon efter ett särskilt utarbetat system.

Vi ha ställt oss en aning avvaktande inför den nya brandlagen, fortsätter hr Jönsson, och emotse med alldeles särskilt stort intresse länsbrandinspektörens or-

Beställ Utbildningsreglementet!

ganisationsplan. Vi hoppas nämligen, att vi även ifråga om brandförsvaret skola kunna få till stånd ett kommunalavtal med Eldsberga, som vi tidigare har avtal med ifråga om fattigvård, taxeringsfrågor och hemvårdarinna. Vi ha de bästa erfarenheter från ett mångårigt samarbete oss emellan, och dessutom ligger Eldsberga ur uttryckningssynpunkt lämpligt till. Ingenting är ju avgjort i denna sak, säger hr Jönsson slutligen, men det har man och man emellan talats om att ett dylikt avtal kanske skulle träffas med Snöstorp. Det vore dock synnerligen olämpligt, ty dels har Snöstorp en egen frivillig brandkår och dels blir vår utryckningsväg dit betydligt längre. Vi hoppas därför få göra vårt avtal med Eldsberga så att vi gemensamt på ett för båda våra kommuner ekonomiskt och praktiskt fördelaktigt sätt kunna lösa frågan om ett förstklassigt brandförvar. Båda kommunerna få då lämna sitt årliga bidrag till den frivilliga kåren som vi hysa förtroende för, och som jag redan sagt, vilja göra allt för att få behålla.

Genevads frivilliga brandkår.

Brandchef: Alb. Nilsson.

Vår brandkår bildades 1939, säger brandchefen Alb. Nilsson vid vårt besök. Först tillsattes en kommitté för att ordna saken, men man lyckades inte få något resultat. Som jag själv tillhörde kommunalfullmäktige talade jag med medlemmarna där, och så beslöt vi att kalla fastighetsägarna till ett sammanträde. Detta skedde på hösten 1939, och där bildades så Genevads frivilliga brandkår. Vårt första kapital anskaffades genom utdebitering bland fastighetsägarna, och så köpte vi materiel.

Det var just inte så storslaget, då vi började, utan vi fingo nöja oss med att inköpa en gammal handkraftspruta från Båstad för det rimliga priset av 225 kronor. För att få ihop penningmedel fingo vi göra ytterligare utdebiteringar bland fastighetsägarna, och så ordnade vi med brandkårsfester då och då. På så sätt fingo vi ihop pengar till materiel, men ett verkligt kraft-

tag kunde vi taga 1940, då vi fingo ett anslag av Tjärby kommun på 5.500 kronor. Då inköpte vi en motorspruta av märket Goliath om 800 l/min och så 400 m. slang. Så långt var allt gott och väl, men vi behövde ytterligare slang och så naturligtvis en egen brandstation och helst även en utryckningsbil. Genom direktör J. Tschudi i A.-B. Svenska Textilverkens synnerligen värdefulla bistånd hölls intresset vid makt här i kommunen, trots att kommunalfullmäktige alltjämt ställde sig förhållandevis ointresserade av brandkåren. Ett anslag till fingo vi dock 1941 på 3.500 kr., men detta räckte inte till för att skaffa allt vad vi behövde. Ja, det gick till och med så långt, att vi för att kunna inköpa den materiel som erfordrades för att industrierna här på orten skulle kunna få rabatt på sina försäkringar och vi därigenom en inkomst från industrierna, blevo nödsakade att inom brandkåren göra en växel på 2.000 kr. Det gick i lås och vi köpte en brandbil, och "brandstation" ha vi genom tillmötesgående från tegelbrukets sida inrymt där, och det är till stor fördel för oss, då huvudparten av personalen arbetar där och vid de närbelägna Textilverken. Det har för övrigt ytterligare en fördel, ty vi kunna på ett utmärkt sätt få våra slangar torkade vid tegelbruket.

Personalstyrkan uppgår till 15 man inklusive befäl och därtill kommer 10 man i reserv. Alarmering sker genom en kraftig sirén, men vi ha under hand skaffat materiel i och för uppsättning av klockor i bostäderna, och det arbetet håller vi på med så smått. Den mest brännande punkten för oss är dock förhandlingarna med kommunen om regelbundna anslag, men där har det hittills stött på absolut motstånd, och ändå ha vi haft ovärderligt stöd av direktör Tschudi, som till och med varit uppe i Stockholm och förhört sig hos myndigheterna om möjligheten för oss att få hjälp. Förhandlingar med kommunen pågår alltjämt och vi hoppas ju, att länsbrandinspektören skall så småningom kunna medverka till en lösning av vårt problem. Vad vi mest av allt behöver är en ny och kraftigare motorspruta, ty de stora industrierna på

orten äro så pass farliga risker, att vår enda spruta inte räcker till för en storbrand.

Luftskyddsföreningen här, som vi ha gemensamt med Veinge, är synnerligen livaktig och vi deltar alltid i deras utbildning och övningar.

Veinge frivilliga brandkår.

Brandchef: A. Persson.

Vi äro gamla här i Veinge, säger ordföranden i brandstyrelsen, handlande Victor Svensson. Redan år 1927 bildades sålunda vår frivilliga brandkår, varvid vi som grundplåt av vattenverket fingo 1.000 kr. I övrigt skaffade vi pengar genom fester, uttaxering bland brandkårens medlemmar, fastighetsägare och övriga intresserade personer, som vi vågade oss på och så tiggde vi ihop en del penningar. Det gick och det gick förvånansvärt bra, så vi fingo till och med ihop till en liten, men dock brandstation. Någon fullständig utrustning för hela personalen har pengarna aldrig räckt till, men istället ha vi lyckats åstadkom-

ma en Api 500 l/m motorspruta och 800 m. slang med strålrör, grenrör och allt annat som skall till. Och långt om länge ha vi även skrapat ihop pengar till en utryckningsbil, en Ford V 8, så nu äro vi helt oberoende av de hyrbilar, som vi hittills fått lita till.

Personalstyrkan uppgår till 15 man inklusive befäl med 8 man i reserv. Alarmeringen sker genom signalhorn, men vi hoppas att så småningom helt kunna gå över till telefon. Vi ha även för avsikt att, eventuellt i samarbete med elverket bygga en ny och rymligare brandstation, men vi gör, som på andra orter vi avvakta lite för att se hur det blir med organisationen i sin helhet här i länet. Vi ha dock redan nu mycket god vattenförsörjning genom vattenledningen, där vi ha mellan 4—5 kg. tryck.

Liksom i Genevad ha vi de bästa erfarenheter av vårt samarbete med luftskyddsföreningen. Hur det blir i fortsättningen vet vi dock intet om, då allt beror på hur Civilförsvarsstyrelsens anvisningar bli, när de komma någon gång.

Detta märke

på Edra försäkringsbrev garanterar

ett effektivt försäkringskydd

Vid försäkringsbehov anlita därför

HANSA

STOCKHOLM

Telefonanrop: Hansa.

Laholms brandkår.

Brandchef: Eric Fehne.

I Laholm har det funnits brandkår långa tider, säger brandchefen E. Fehne och jag vet faktiskt inte riktigt när kåren såg dagens ljus för första gången. Det började dock med s. k. allmän brandkår med värnpliktig personal, som så småningom övergick till en elitkår. Den, nuvarande organisationen med borgarbrandkår genomfördes år 1909.

Vi ha 2 mans befäl och 12 brandmän i första utryckning och därtill 14 man i reserv, huvudsakligen skolpojkar som vi själva utbildat. Vår fordonspark består av 1 heltäckt Volvo av 1941 års modell och en Buick med en 15 m. Morastege. Vidare ha vi en Albinspruta om 1600 l/min samt en om 1000 l/min, en Api 70 samt en 1000 l/m Rubergsspruta och en skumspruta och slutligen 2.300 m. slang.

Brandstationen är i minsta laget och vi ha begärt anslag till nybyggnad, men hittills fått avslag. Likaså står på vårt program inköp av en ny utryckningsbil, helst försedd med vattentank, då vattenförsörjningen många gånger är ett besvärligt problem för oss, särskilt vid utryckningar utanför stadens område. Vi ha nämligen släckningskyldighet även inom Laholms landsförsamlings område.

Slutligen ha vi även ett livligt samarbete med luftskyddsforeningen här i staden. Civilförsvarets brandavdelning är

ej särskilt omfattande, utan i den vägen litar man helt på brandkåren. Vi få ju se vad Civilförsvaretsstyrelsens anvisningar ha att säga på den punkten, när dess organisationsplan föreligger.

Snöstorps frivilliga brandkår.

Brandchef: A. Bexell.

Vår brandkår tillkom år 1941, då Snöstorps Brandskyddsförening bildades genom anslag från en del lokala brandsäkringsbolag. Föreningen har sedan helt sørjt för brandkårens utgifter vid materielanskaffning.

Vi ha 15 man inklusive befäl och ha egen brandbil samt en 800 l/min Albinspruta jämte 800 m. slang och tillbehör. Personlig utrustning till all personal ha vi inte, utan endast till ett par man. Det är dock vår avsikt att när det blir hyggliga tider bygga en brandstation, ty vi äro nu inhysta hos vägförvaltningen i deras garage, och det tar nog snart slut med den inackorderingen. Då ska vi även utöka kåren och skaffa erforderlig utrustning till personalen, men allt detta beror på hur det utvecklar sig med organisationen här i länet.

Någon luftskyddsforening ha vi icke här på orten, men vi arbeta på som hittills även inom luftskyddet i avvaktan på de nya bestämmelserna.

Allan Malmquist.

**Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken**

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.
Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
Tel. 20 78 58 och 10 05 83

Brandstegar, s. k. skarvstegar

För yrkesbrandkärer

252 cm. med 7 steg.... kr. 21:—

274 " " 8 " " 23:—

För fastigheter

280 cm. med 7 steg.... kr. 16:—

315 " " 8 " " 22:—

365 " " 9 " " 24:—

Specifikation: Sidor av prima fur. Steg av ask eller ek.
Dimension efter längder.

Tillverkas och försäljas av

F. d. Brandförman S. BOLANDER

Allégatan 21, BORÅS — Telefon 127 46

Ombud antagas.

Lättare andning – lättare släckning med filtermask

Huvudfaran vid normala bränder är de olika ret- och brandgaser. Ett effektivt skydd mot dessa är Auer-filtermask, som ger bäraren minsta tänkbara andningsmotsstånd – garantien för att mesta möjliga arbete skall kunna utföras på kortaste tid.

Asbest- och läderhandskar i praktiska och gedigna modeller försäljas också genom oss.

Asbestkläder – fullständigt okänsliga för eld och glöd – stänk finnas i såväl hela kostymer som enstaka plagg.

Rådgör med specialisten på rök- och arbetarskydd.

BIRGER CARLSSON & Co. A - B

KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM - TEL. 23 26 55 (v ä x e l)

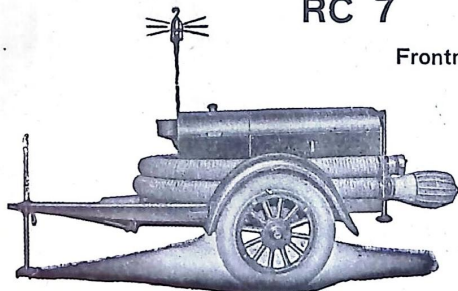
Oöverträffade i

Driftsäkerhet Hållbarhet och Solitt utförande

RC 6 godkänd för 1300 l/min.

RC 7 " " 1700 " "

Frontmonterade pumpar.

WILH. RUBERG LÅNGBRO

Telefon Kristianstad 174 - 178

Brandredskap

BRANDSPRUTOR	—	BRANDSLANGAR
BRANDARMATUR	—	BRANDHJÄLMAR
BRANDSTEGAR	—	BRANDKÄRSMASKER

och all övrig
BRANDKÄRSUTRUSTNING

Aktuella kompletteringsdetaljer:

- Smalslang - Mellankoppling med kikutttag för 1" slang.*
- Munstyckstryckmätare*
- Manometerinsats för normalslang*
- Slangväskor*
- Slangpåsar m. m.*

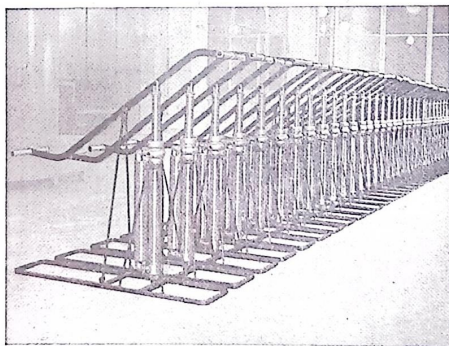
Brandredskapsfirman

Telefoner:
13 69 35 - 13 69 47
13 15 96

ODENIUS
AKTIEBOLAG

Ostra Hamngatan 16
GÖTEBORG

ABA-Blockpumpverk

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN AB
E. BERGSTRÖM

Scheelegatan 28 - STOCKHOLM - Tel. 53 22 58, 53 22 59

“Vattendimma“

vid katastrofbrand kyler och skyddar

Minskat vattenbehov.

Av brandkapten K. Brandsjö, Malmö.

De uppgifter om brandförsvaret i andra länder, som under kriget kommit till vår kännedom, ha varit relativt sparsamma, och ha i varje fall sällan berört brandmaterielen och släckningstaktiken, utan mera gällt omfattningen av brandförsvaret och bränder. Under de sista månaderna har dock spårren i detta avseende lättat något, såväl från England och U. S. A. som från Tyskland. Av särskilt intresse ha de meddelanden varit, som berättat om nya släckningsmetoder med finfördelat vatten under högt tryck.

I Tyskland synes det vara de stora bränderna efter massbombarfall, som tvingat brandkärorna till en speciell taktik, särskilt för att rädda människor, som innestängts i brandområden. För att kunna tränga in genom gator, som fyllts av lågor från brinnande hus på båda sidorna, erfordras stora vattenmängder för nedkylning av gatan, så att denna kan beträdas. Samtidigt måste det inträngande räddningsmanskapet beredas skydd mot strålningsvärmen. Genom att använda "vattendimma" erhålles både nedkylning och skydd. Den av tyskarna använda metoden går sålunda enkelt uttryckt ut på att fylla gatorna med ett moln av finfördelat vatten, som successivt flyttas framåt. Ett dylikt vattenmoln åstadkommes genom att en stor vattenmängd, ända upp till 1000 lit/min,

under högt tryck pressas genom ett spridaremunstycke på en vattenkanon.

Från Amerika och England har Skånska Brandkårsförbundet genom förmedling av utrikesdepartementet erhållit en del uppgifter om brandförsvaret och brandmateriel i dessa länder. En del uppgifter härom lämnar agronom Harald A:son Moberg i den nyligen från trycket utkomna redogörelsen över det av Skånska Brandkårsförbundet anordnade brandtekniska sammanträdet i Malmö i september 1944¹⁾. Utöver vad som här sägs, finnes i det översända materialet även uppgifter om den nya släckningsmetoden med vattendimma. Metoden har även varit föremål för en artikel i januarinumret 1945 av tidskriften "Det Bästa" under rubriken "Gjuta dimma på elden".

Den amerikanska metoden skiljer sig från den tyska därigenom, att den bygger på annan materiel än den vanligen använda, och att den avser släckning av fredseldsvådar av vanligt slag. Den använda materielen består av särskilda högtryckspumpar av kolvtyp, som presterar ett tryck upp till 60 kg/cm², men med begränsad vattenmängd till c:a 300 lit/min. Slangen är 1½" gummslang med extra stark vävarmering, som gör

¹⁾ Denna redogörelse kan erhållas från Riksförbundet till ett pris av kr. 2:—, Upplagan är begränsad.

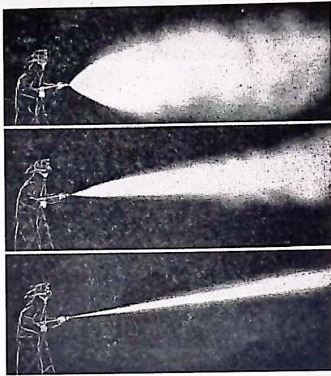

Fig. 1. Spridning och räckvidd bestämmas genom vridning på munstycket.

att den motstår det höga trycket. Spridaremunstyckena äro i princip av samma typ, som på svenska trädgårdsbesprutningsaggregat och kunna liksom dessa vara monterade på stänger, som kunna föras in till eldhärden. Genom det höga trycket och munstyckenas konstruktion erhålles en så fullständig finfördelning av vattnet, att man torde kunna tala om atomisering. Genom vridning på munstycket kan större eller mindre spridning åstadkommas och räckvidden sålunda ökas eller minskas (fig. 1).

Vanligtvis är högtryckspumpen monterad på en brandbil med en tank om 800—1000 liter vatten, och med smalslangen upplindad på trummor med centralt intag för vattnet från pumpen. Vattnet passerar sålunda även genom den del av slangen som ligger kvar på trumman, sedan en del rullats av. När brandbilen stannat framför eldstället, rullas därför endast så mycket slang av, som erfordras, pumpen kopplas in och vatten släpps på omedelbart. Då dimmunstycket sitter kopplat på slangen, har strålföraren bara att öppna strålrörsventilen, när han nått eldstället, och påbörja släckningen. Ingripandet sker på detta sätt mycket snabbt med specialbyggda vagnar.

Dimsläckningen var ursprungligen avsedd för släckning av brinnande olja och liknande. Den visade sig dock snart vara mycket användbar även mot andra slag av eldsvådor, särskilt där elden härjade i instängda utrymmen t. ex. i källare, boningsrum och vindar, där elden icke hunnit gå alltför mycket "på djupet". Vattendimman kan naturligtvis icke alltid ersätta den samlade strålen. Dimpartiklarna äro nämligen lätta och mister fort sin hastighet, varför en dimstråle endast har ringa kraft att tränga igenom lågorna, fram till och in i eldhärden. Om sprutavståndet är för stort, blir resultatet, att vattenpartiklarna antingen falla ned, innan de nått eldhärden eller förångas av lågorna utan att nedkyla det brinnande ämnet och hejda förbränningen. En förutsättning för dimmans användande är därför, att den sprutas ut så nära eldhärden, att vattenpartiklarna få kontakt med och omge det brinnande ämnet. För att lättare ernå detta, använda amerikanerna sig av långa begjutningsrör. Då sprutavståndet ökas, kan emellertid detta i någon mån ersättas av att spridningen minskas, varvid längre räckvidd, som förut nämnts, erhålles.

Mindre vattenskador.

Vattendimmans stora släckningsförmåga vid rätt användning ligger givetvis däri, att kontaktytan mellan det brinnande ämnet och vattnet mångfaldigas genom att vattnet hålles svävande längre tid och med större utbredning. Förångningen och därmed värmeupptagningen blir därför många gånger större än med en samlad stråle. De amerikanska fackmännen räkna med ända till tio gånger större förångning med vattendimma än med samlad stråle. *Vattenbehovet minskas sålunda högst avsevärt, samtidigt som vattenskadorna bliva mindre.* En bidragande orsak till bättre släckningsverkan torde även vara den ökade ångbildningens kvävande verkan. Dessa omständigheter ha av undertecknad behandlats i denna tidnings nummer 1943.

Dimsläckningen har också den förde-

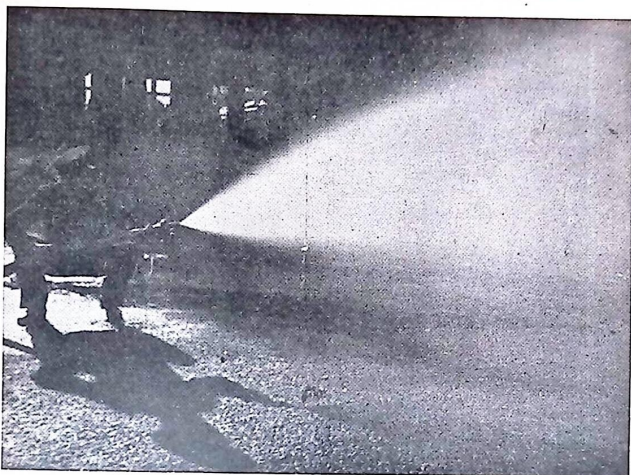

Fig. 2. Dimstråle från ny svensk spridareinsats (sv. pat. 111055). Vattenvärdmängden bestäms på vanligt sätt med trappmunstycken. I detta fall 8 mm, med brandposttryck (5 kg/cm).

len för brandmannen, att den ger bättre skydd mot värmen — och i viss mån även mot rök och gaser — än den samlade strålen. Genom dimstrålens bredd och det fina duggregnet (se bild 2) avskärmas strålningsvärmen och sänkes temperaturen i den brandmannen omgivande luften. Genom ejektorverkan erhålles dessutom drag runt strålen och denna luftväxling är givetvis till fördel för brandmannen.

Vattenkanoner mot brinnande flygplan.

För brandbilar vid flygfält har denna "Water-Fog"-metod visat sig särskilt lämplig. Förutom slangtrummorna förses dessa bilar, som ha större tankar, med fasta vattenkanoner med spridaremunstycken. Metoden blir då densamma som den tyska. Brandbilen kör ända fram till det brinnande flygplanet, vattenka-

nonerna riktas mot detsamma och ett moln av vatten sköljer över det. I skydd av vattendimman kan räddningsmanskapet tränga in och rädda personalen i flygplanet. Räddningsaktioner ha på detta sätt genomförts på mindre än en minut.

Att vårt lands brandbefäl ställer sig något tveksamma till den nya metoden och till de uppgifter som t. ex. lämnades i tidningen "Det Bästa" är förklarligt. Dimsläckningen kan naturligtvis icke med samma framgång användas mot alla slag av eldsvådor, vilket tidigare påpekats. Vid eldsvådor av typ "brädgårdsbrand", skulle sålunda dimstrålarna vara till ingen eller ringa nytta, och där kommer troligen den grova, samlade strålen att för all framtid vara den bästa — men med högt tryck!

En uppgift om att man med dimstråle släcker helt övertända små trähus, fylda

Medarbetare i Brandkärstidskrift!

Fig. 3. Amerikansk flyghaverivagn ("Crash truck") under släckning av brinnande bensinyta. Vattendimman från kanonen skyddar brandmännen, som angripa med tre 1" slangar med dimmunstycken

med träull och fin ved, på 15 sekunder med endast 30 liter vatten, är emellertid ej alltför överraskande. Undertecknad har under ett prov med spridareinsats fullständigt släckt ett övertänt bål bestående av 250 kg. fint trävirke, på 9 sek. med en 8 mm duschstråle med 9 kilos tryck. Vattenåtgången var därvid endast 18 liter.

Helt visst saknas icke svenska erfarenheter av duschsläckning. Att dessa i vissa fall varit negativa, torde emellertid ha berott på att de duschstrålar, som använts, haft två stora brister. För det första ha några idealiska spridaremunstycken icke funnits, varför duschen kommit att bestå av antingen ett antal mindre strålar eller av en skärm av vatten med mindre eller större omkrets. Någon jämn finfördelning av vattnet har sålunda ej erhållits. Den andra orsaken

är, att tillräckligt högt tryck icke hållits. Ett tryck av 3—5 kg/cm² anses ju fortfarande av många vara mycket gott. För att få en verkligt god duschstråle måste emellertid trycket upp till 8—10 kg. Därifrån är det ändock långt till den idealiska atomiseringen vid 40—60 kg/cm², enligt "Water-Fog"-metoden.

Men — med ett tryck av 8—10 kg. och ett lämpligt spridaremunstycke, som ger en jämn finfördelning av strålen, skulle våra svenska brandmän kunna nå mycket bättre resultat än vad hittills varit fallet. Och med en vidare utveckling till speciella högtrycksaggregat för vattendimma, skulle vi kanske nå ännu längre i utveckling mot en idealsläckning. En undersökningsverksamhet med statligt stöd, rörande dusch- och dimsläckningens betydelse, borde klarlägga möjligheterna för en sådan utveckling!

Kungörelse om Riksförbundets studiestipendier 1945

Svenska Brandkårernas Riksförbund utdelar för år 1945 studiestipendier till ett sammanlagt belopp av kr. 1.000:—.

Stipendierna få sökas av brandmän och brandbefäl vid brandkårer anslutna till Riksförbundet samt brandkonsulenter.

Stipendierna äro avsedda dels till studier i och för höjande av den personliga yrkesskickligheten, dels till studier av sådana förhållanden inom brandväsendet, som kunna bli till gagn för Riksförbundets verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. dyl. Sti-

pendier skola sökas hos Svenska Brandkårernas Riksförbunds Verkställande Utskott, Regeringsgatan 12, Stockholm, senast den 1 juni 1945.

Stipendiat skall i ansökan uppgiva födelseår, nuvarande anställning, vad de avsedda studierna skola omfatta, plats och tid för deras bedrivande samt beräknade kostnader. Till ansökan skall bifogas meritförteckning ävensom tillstyrkande utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund.

Senast två månader efter studiernas avslutande skall studieberättelse ingivas till V. U.

Grunder för utdelning av Riksförbundets stipendier

Stipendierna avse att bereda personal vid landets till Riksförbundet anslutna brandkårer eller brandkårsförbund möjligheter till utbildning genom studier, som höja den personliga yrkesdugligheten och därmed bli till gagn för brandkärerna eller äro av betydelse för Riksförbundets allmänna verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution, där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. dyl.

Stipendierna utdelas av Riksförbundets Verkställande Utskott enligt följande grunder:

Stipendieutdelningen kungöres i Brandkärstidskrift minst en månad före ansökningstidens utgång med angivande av stipendiernas ändamål och den tid, inom vilken ansökningarna skola vara inkomna till V. U. Sökande äro skyldiga att uppgiva ändamål, tid och plats för avsedda studier, att bifoga meritförteckning jämte tillstyrkande utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund och att inom två må-

nader efter studiernas fullgörande ingiva studieberättelse till V. U.

Stipendierna kunna utdelas till brandmän och brandbefäl vid brandkårer, anslutna till Riksförbundet, ävensom till brandkonsulenter.

V. U. bestämmer stipendiernas antal och storlek, varvid hänsyn tages till den nytta avsedda studier kunna anses hava för brandväsendet samt till storleken av det till utdelning anslagna beloppet. Om möjligt bör beloppet för varje stipendium bestämmas så, att det täcker de skäligen kostnaderna för resp. studier.

Meddelande om de beslutade stipendierna sker dels i Brandkärstidskrift, dels genom skrivelser till dem, som utsetts till stipendiater. Beviljat stipendium utbetalas till stipendiaten, när han till V. U. anmält, att han är färdig anträda sin studieresa, och erinras i samband därmed om hans skyldighet att företaga studieresan enligt uppgiven plan samt att inom två månader efter dess avslutning insända studieberättelse till Verkställande Utskottet. Till de sökande, som icke kunnat tilldelas stipendier, återsändes ansökningshandlingarna jämte meddelande att ansökan icke kunnat bifallas.

Redogörelse

över

Svenska Brandkårens Riksförbunds verksamhet 1944.

År 1944 har varit ett brandförsvarets märkesår. Riksförbundet kan med tillfredsställelse konstatera såväl en betydande utveckling som ett livligt intresse för förbundets verksamhet från myndigheter, brandför-säkringsinrättningar och enskilda.

En ny brandlagstiftning, omfattande även landsbygden, har under året antagits; statens brandinspektion under ledning av riksbrandinspek-tören har organiserats och påbörjat sin verksamhet; för samtliga län i riket ha länsbrandinspektörer utsetts, därav ett antal av riksförbundets konsulenter.

Med statens brandinspektion har ett synnerligen gott samarbete ägt rum liksom fallet varit med statens brandskola. Även med de frivilliga brandskyddsorganisationerna har ett intimt samarbete skett.

Omorganisationen av riksförbundets sekretariat har under året genom-förts, vilket möjliggjorts genom de anslag som lämnats av brandförsäk-ringsinrättningar, för vilket förbundet häftar i stor tacksamhet. Riks-förbundets alltjämt fortgående expansion har nödvändiggjort sekreta-riatets överflyttande till större lokaler, och har därjämte beslut fattats om anställande av särskild redaktör för tidskriften.

Genom tillsättandet av länsbrandinspektörer komma konsulenternas arbetsuppgifter att i viss mån ändras. Konsulenterna komma framdeles att mera odelat kunna ägna sig åt i första hand utbildningsfrågor, icke minst vad gäller landsbygdens utbildning. Under året har utred-ning pågått om organiserandet av en sådan ökad utbildningsverksamhet, främst avseende att giva landsbygdens brandbefäl ledning vid utförande av de uppgifter den nya brandlagstiftningen ställer dem inför. Den nämnda ökningen av riksförbundets verksamhet, som måste anses vara av synnerlig betydelse, kommer att medföra ökade omkostnader.

Ovannämnda förhållanden liksom andra med den nya brandlagstift-ningen sammanhängande frågor medföra, att viss omarbetning av nor-malstadgarna för såväl riksförbundet som länsförbunden och de frivil-liga brandkårens är erforderlig. Sådan omarbetning har under året beslutats och en kommitté för ändamålet tillsatts.

Som det på sin tid utarbetade "Utbildningsreglemente för brandkårer" utgått från förlaget, har manuskript till nytt sådant under året utarbe-tats. Dessutom har manuskript till en omfattande "Eldsläckningslära" inköpts. Båda verken, som torde komma att utgöra värdefulla handled-ningar för såväl större som mindre brandkårer, äro avsedda att av trycket utgivas under år 1945.

Ett stort antal yttranden och framställningar hava av förbundet av-givits till statliga och andra myndigheter. Bland dessa må nämnas ytt-

rande angående anställande av f. d. militärer vid brandkårerna, tilldelning av bildäck åt brandkårerna samt angående Kungl. Telegrafstyrelsens medverkan vid alarmering av brandkårspersonal. På anmodan av riksbrandinspektören har ett normalavtal till släckningsöverenskommelse mellan frivillig brandkår och kommun utarbetats.

I samråd med Svenska Brandskyddsföreningen har förbundet förberett en del lokala kurser för brandsyneförrättare. Kompendier för dylika kurser äro under utarbetande.

Arbetet på standardisering av brandskyddsmateriel fortskrider. Kontrollmätningar samt slutförande av arbetet med "likare för kontroll av äldre slangkopplingar för 63 m/m tryckslang" har skett och förberedande undersökningar angående standardisering av smalslang och smalslangsmatur har gjorts. I Sveriges Mekaniska Verkstäders Förbunds specialkommitté nr 36 "Brandskyddsmateriel" har förbundet 5 representanter. Riksförbundet har under året beviljat ett anslag å 500: — kr. till nämnda kommittés arbete.

Förbundet har under året tilldelat fem brandmän stipendier på sammanlagt kr. 756: 50.

Arsmötet 1944 var förlagt till Skövde den 26 augusti och rönste livlig anslutning. Protokoll härifrån har varit infört i "Brandkärstidskrift".

Centralstyrelsen har under året haft tvenne sammanträden. Styrelsen har utgjorts av:

Landshövding B. Hammarskjöld, ordf.,	vald t. o. m. förbundsmötet	1946
Landshövding A. E. Rodhe, v. ordf.,	"	1945
Landshövding T. Löfgren,	"	1945
Direktör G. Bylund, kassaförvaltare,	"	1947
Överstelöjtnant R. Stridbeck,	"	1946
Rektor G. Eliasson,	"	1946
Major E. Lindbohm,	"	1947
Domänintendent B. Nilsson,	"	1945
Brandchef A. Hæggström,	"	1947

Suppleanter:

Kapten F. W. Kylberg,	"	1945
Överstelöjtnant H. Forssman,	"	1947
Brandchef N. Grönvall,	"	1946
Brandchef O. Clarholm,	"	1946
Direktör N. Almér,	"	1947
Direktör P. Maritz,	"	1945

Sekreterare och föreståndare för centralstyrelsens expedition:

Kapten Anders Ekberg.

På grund av mellankommande militärtjänstgöring kunde riksförbundets nye sekreterare kapten Ekberg först den 27 maj tillträda sin befattning. Befattningen upprätthölls intill denna dag av kapten E. Gillner, som för tjänstens avlämnande därefter kvarstod i riksförbundets tjänst till den 1 oktober. Nämnda dag avgick kapten Gillner med pension efter 15 års verksamt och framgångsrikt arbete för riksförbundets så betydande utveckling under dessa år.

Följande personer hava under året som brandkonsulenter varit riksförbundet behjälpliga i dess upplysningsarbete:

Kapten E. Gillner, Stockholm, Stockholms läns Brandkårsförbund.
 Kapten F. W. Kylberg, Vattholma, Uppsala läns Brandkårsförbund.
 Brandchef M. Ejdervik, Katrineholm, Södermanlands läns Brandkårsförbund.
 Brandchef A. Leijonhufvud, Linköping, Östergötlands Brandkårsförbund.
 v. Brandchef E. Rosinander, Norrköping, Östergötlands Brandkårsförbund.
 v. Brandchef G. Thorö, Jönköping, Jönköpings läns Brandkårsförbund.
 Överstelöjtnant H. Forssman, Växjö, Kronobergs läns Brandkårsförbund.
 Brandchef A. R. Florin, Kalmar, Kalmar läns Brandkårsförbund.
 Brandchef C. Lindström, Visby, Gotlands läns Brandkårsförbund.
 v. Brandchef A. Bergdahl, Karlskrona, Blekinge läns Brandkårsförbund.
 Kapten F. Rosenberg, Eslöv, Skånska Brandkårsförbundet.
 Brandmästare R. Dahlström, Falkenberg, Hallands läns Brandkårsförbund.
 Brandkapten C. Bergström, Göteborg, Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbund.
 Brandchef E. Ström, Uddevalla, Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbund.
 Brandchef J. Carlström, Mölndal, Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbund.
 Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås, Älvsborgs läns Brandkårsförbund.
 Brandchef B. Thorell, Trollhättan, Älvsborgs läns Brandkårsförbund.
 Brandchef S. Hultman, Skövde, Skaraborgs läns Brandkårsförbund.
 Brandchef A. A. Engström, Karlstad, Värmlands läns Brandkårsförbund.
 v. Brandchef P. Wahlström, Karlstad, Värmlands läns Brandkårsförbund.
 Brandchef G. Ekestubbe, Arvika, Värmlands läns Brandkårsförbund.
 Brandkonsulent A. W. Svensson, Örebro, Örebro läns Brandkårsförbund.
 Brandchef O. Clarholm, Västerås, Västmanlands läns Brandkårsförbund.
 Brandchef J. And. Carlson, Leksand, Dalarnes Brandkårsförbund.
 f. d. Brandchef R. J. Panniér, Söderhamn, Gävleborgs läns Brandkårsförbund.
 Brandchef V. Tell, Härnösand, Västernorrlands läns Brandkårsförbund.
 Brandchef S. Norrby, Östersund, Jämtlands läns Brandkårsförbund.
 Brandförman A. R. Berg, Östersund, Jämtlands läns Brandkårsförbund.
 Major K. Ekdahl, Umeå, Västerbottens läns Brandkårsförbund.
 Brandchef E. Jansson, Kiruna, Norrbottens läns Brandkårsförbund.

Centralstyrelsen har haft tillfredsställelsen att för förtjänstfullt arbete inom brandskyddsverksamheten utdela följande belöningar:

Riksförbundets medalj i guld till brandchef Mauritz Ejdervik, Katrineholm, samt 50 silver- och 87 bronsmedaljer. Därjämte har Bjärnums brandkår tilldelats det första exemplaret av brandbolagens nyinstiftade eldsläckningsplakett för berömvärt släckningsarbete.

Länsförbunden.

Instruktionskurser under två eller flera dagar hava varit anordnade av Stockholms, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens läns brandkårsförbund samt Skånska brandkårsförbundet. Av riksförbundet har för ovan nämnda instruktionskurser lämnats ett sammanlagt bidrag av kr. 7.400:—.

Kårerna.

Antalet anslutna kårer uppgick den 31 dec. 1944 till 2.137. Under året hava 131 kårer tillkommit.

Litteratur och ritningar.

Försäljningen av broschyrer har under året fortgått i stor skala. En ny broschyr "Brandpumpar, funktion och användning" har under året utgivits i upplaga om 3.000 ex. Därjämte hava broschyrerna "Allmänna grunder och förfaringssätt vid eldsläckning" samt "Fabriks- och bruksbrandkärers organisation och utbildning" utgått i nya, omarbetade upplagor.

Av dåvarande brandchefen i Borås, P. Lundgren, uppgjorda ritningar till enhetstyper å brandbilar hava inköpts med förlagsrätt. Dessa ritningar, som tilldragit sig stor uppmärksamhet, hava utgått i icke mindre än 153 ex.

Efterfrågan å ritningar till brandstationer har varit stor.

Konsulentverksamheten.

Konsulentmöte hölls i Skövde den 24 och 25 augusti 1944. Vid mötet, som främst upptog med den nya brandlagstiftningen sammanhängande frågor, höllos följande, av givande diskussioner åtföljda föredrag: Kapten Ekberg: "Nya brandlagens inverkan på konsulentarbetet"; brandchef Tell: "Upprättande av hjälpredda för landsbygdens brandsynförrättare" samt "Reglemente för landsbygdens brandkärer"; major Ekdahl: "Bildandet av brandbefälsföreningar i länen — främst avseende icke yrkesbrandbefäl — samt deras verksamhet och samarbete med resp. brandkårsförbund"; överstelöjtnant Forssman: "Tävlingar mellan brandkärer"; kapten Gillner och kapten Kylberg: "De frivilliga brandkärernas uniformering"; agronom H. Å:son Moberg: "Kontroll av motorsprutor och tryckslang"; civilingenjör G. Bergh: "Alarmeringsfrågan på landsbygden". Dessutom demonstrerades viss pumpmateriel samt tillväggångssätt vid kontroll av motorsprutor och tryckslang. Vid mötet diskuterades vidare en del aktuella frågor rörande brandväsendet.

28 konsulenter deltog i mötet. Vid vissa av föredragen deltog inbjudna representanter för Kungl. telegrafverket, luftskyddsinspektionen, brandförsäkringsbolag samt tillverkare av brandmateriel.

Av riksförbundets konsulenter hava under året utförts inspektioner, vanligen i förening med övningar, samt lämnats råd och anvisningar vid sammanlagt 1.666 besök hos kårerna. Dessutom hava 74 besök gjorts i och för organisation av kårer.

Arbetskommissionen.

Arbetskommissionen har under året haft 3 sammanträden, därav 2 tillsammans med S. M. S:s specialkommitté n:r 36 "Brandskyddsmateriel".

Ovan omnämnda ritningar till enhetstyper å brandbilar hava fått sin utformning inom en av svenska brandbefälsförbundet och arbetskommissionen gemensamt tillsatt kommitté.

För att erhålla mera ändamålsenliga ritningar å brandstationer lät kommissionen utarbeta riktlinjer för uppgörande av nya sådana ritningar, och lät i samband därmed uppdraga åt arkitekt att utforma desamma. Detta arbete hade fortskridit ganska långt då riksbrandinspektören ansåg önskvärt, att detta av kommissionen påbörjade arbete övertogs av honom. Så skedde också.

Arbetskommissionen har med uppmärksamhet följt utredningar på

slangtillverkningens område samt arbetet för förbättrade brandalarmningsmöjligheter, särskilt på landsbygden.

För kommissionens arbete med standardisering av brandmateriel har redogörelse lämnats på annan plats.

Riksförbundets ekonomi.

Av det anslag å 100.000:— kr. som Kungl. Maj:t ställt till statskontorets förfogande, att såsom bidrag till upprättande av brandkårer av statskontoret utbetalas till Svenska brandkårens riksförbund i enlighet med de grunder, som angivits i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 30 okt. 1941, har under år 1944 influtit 8.400:— kr., av vilken summa länsförbunden under året utkwitterat kr. 4.200:— för nyorganiserade brandkårer. Av anslaget återstående medel kronor 13.800:—, äro reserverade för ytterligare organisation av brandkårer, som alltjämt pågår.

Beträffande riksförbundets ekonomi i övrigt hänvisas till bilagd redogörelse från förbundets kassaförvaltare. Förbundet har hos Kungl. Maj:t anhållit om ett statsanslag för budgetåret 1945/1946 å 5.000:— kr., vilket anslag även upptagits i statsverkspropositionen.

Tidskriften.

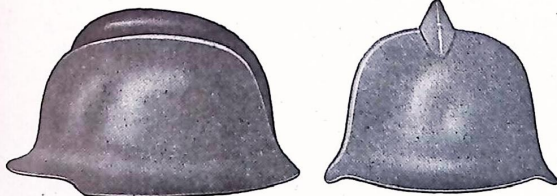
Förbundets publikation "Brandkärstidskrift", har utkommit med 12 nummer under året (upplaga 6.200 exemplar). Genom expeditionen har utbyte av tidskrifter ägt rum med Svenska Brandskyddsföreningen, Riksluftskyddsförbundet, Svenska Stadsförbundet, Svenska Landskommunernas Förbund, Svenska Röda Korset, Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund, Gjallarhornet, Assurans, Folk och Försvar, Djurvännernas Tidning, samt Dansk Brandvörn komité, Dansk Brandinspektör Forening, Brandskyddsföreningen i Finland, Norsk Brandvern Forning och Deutscher Feuerschutz, Berlin.

Stockholm i januari 1945.

BO HAMMARSKJÖLD.

Ordförande.

/ A. Ekberg.

BRISSMANS LÄTTMETALLS- HJÄLMAR

en succé inom hjälm tillverkningen
Över 10.000 hjälmar sålda sedan i
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. Godkänd av Riksförbundets Arbetskommission

Köp ej några hjälmar utan att först se på våra hjälmar, de sändas kostnadsfritt till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkårer då de varken rosta eller krympa.

All övrig brandmateriel av bästa kvalitet till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP. Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN. **Halmstad.**

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

Tablå över Svenska Brandkårernas Riksförbunds ekonomiska ställning den 31 dec. 1944.

Ingående Balansräkning den 1 januari 1944.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Kassa	0:—	Balanserade medel.....	29.483:20
Inventarier	0:—	Allmänna Brandförsäkrings-	
Utbildn.-reglementet (130:—)	0:—	verkets gåvofond	25.000:—
Propagandafilmen	0:—	Kåravgifter	320:—
Broschyrer (4.288:75).....	0:—	Tidskriften	2.411:—
Obligationer	25.000:—	Eldsläckningsläran	2.423:84
Bankräkningar	77.338:04	"100.000:— kr. anslaget" ..	38.900:—
		Diverse räkningar.....	3.800:—
	Kronor 102.338:04		Kronor 102.338:04

Vinst- och Förlusträkning den 31 december 1944.

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Sekreterarens lön och expedi- tionsbiträde	19.188:81	Kåravgifter	20.870:—
Pensioner	2.178:89	Personliga avgifter	280:—
Styrelse o. revisörer 3.358:60		Broschyrer	1.325:26
Skr:s resor m. m... 3.807:—		Räntor	3.397:42
Porton och frakter.. 1.455:43		Anslag:	
Trycksak. o. skrivm. 1.087:49		Statsanslag 5.000:—	
Matrikeln	1.139:21	Bidrag från för- säkringsbolag 30.200:—	35.200:—
Exp.-kostnader 2.932:76		"100.000:— kr. anslaget", in- flutit	8.400:—
Inventarier	1.273:70	Balanserade medel; årets un- derskott	3.380:59
Diverse utgifter... 1.412:49			
Medaljer	1.708:04		
Propagandafilmen .. 136:25			
Skatter	629:78		
Arbetskommissionen	916:85		
Utredningar	1.773:03		
Tidskriften	4.947:39		
Utbildningsreglementet	804:55		
Konsulentverksamheten:			
Konsulentmöte ... 5.046:50			
Organisationsarv. 1.500:—			
Instr.-kurser 7.400:—	13.946:50		
Understöd till länsförbund ..	1.000:—		
Stipendier	756:50		
"100.000:— kr. anslaget":			
Utbetalt	4.200:—		
Reserverat	4.200:—		
	Kronor 72.853:27		Kronor 72.853:27

Utgående Balansräkning den 31 december 1944.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassa	0:—	Allmänna Brandförsäkrings-	
Inventarier	0:—	verkets gåvofond.....	25.000:—
Propagandafilmen	0:—	Tidskriften	2.180:—
Utbildningsreglementet	0:—	"100.000:— kr. anslaget"...	43.100:—
Broschyrer (4.630:25).....	0:—	Eldsläckningsläran	1.722:09
Obligationer	25.000:—	Diverse räkningar	4.071:92
Bankräkningar	<u>77.176:62</u>	Balanserade medel	<u>26.102:61</u>
	Kronor 102.176:62		Kronor 102.176:62

Stockholm den 31 december 1944.

G. Bylund.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, som utsetts att granska Svenska Brandkårernas Riks-förbunds räkenskaper för verksamhetsåret 1944, hava denna dag fullgjort detta uppdrag och få härmed avgiva följande berättelse.

Räkenskaperna äro förda med största noggrannhet, fullständigt verifierade och i allt överensstämmande med däröver upprättad vinst- och förlust- samt utgående balansräkning.

Räkenskaperna äro kontrollerade av särskild siffergranskare.

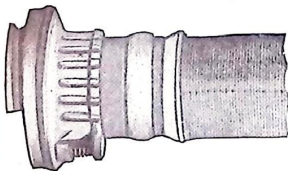
Vi hava tagit del av Centralstyrelsens protokoll och hava däremot intet att erinra.

Då revisionen i övrigt ej givit skäl till anmärkning få vi tillstyrka full ansvarsfrihet åt såväl styrelse som kassaförvaltare för den tid revisionen omfattar.

Stockholm den 10 april 1945.

Ivar Magnusson.

S. Malmberg.

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvcm., skyddar slangens för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislista. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

Av Centralstyrelsen fastställd
Inkomst- och utgiftsstat för år 1945 för
Svenska Brandkårens Riksförbund.

Balanserade medel	26.102:—	Avlöning till sekreterare och expeditionsbiträde	19.000:—
<i>Egna inkomster:</i>		Pensionskostnader	4.000:—
Brandkårsavgifter, enskilda medlemsavgifter, försäljning av utbildningsreglementet och diverse inkomster	25.000:—	Övriga utgifter för expedition och kassa, kostnader för konsulent utan distrikt, för propaganda och samarbete med Brandskyddsföreningen och andra korporationer, ävensom styrelsens och sek- reterarens reseersättningar m. m.	18.000:—
Avkastning från Brandverkets gävfond	1.000:—	Arbetskommissionen	1.500:—
<i>Bidrag:</i>		Diverse utredningar	1.500:—
Statsanslag	5.000:—	Tidskriften	7.000:—
Bidrag från Brandförsäkrings- inrättningar	30.000:—	Konsulentverksamheten:	
Extra bidrag till kurser för brandsynerförrättare	11.600:—	Konsulentmöten	6.400:—
Dessutom lokala bolags bidrag till läns- eller provinsbrand- kårsförbund, som beräknats motsvara cirka 70.000:— kronor.		Till konsulenter för nya kårer ..	1.500:—
		Bidrag till lokala inst.-kurser	17.100:—
		Till stipendier för yrkesutbild- ning att disponeras av V. U.	1.000:—
		Balanserade medel	21.702:—
	<u>Kronor 98.702:—</u>		<u>Kronor 98.702:—</u>

Västernorrlands läns brand- stodsbolag

har i dagarna utsänt sin årsberättelse för 1944. Av densamma framgår att försäkringsbeloppet vid årets början utgjorde 378.841.120:— kr. och vid årets slut 409.790.860:— kr., alltså en ökning med nära 31 miljoner kronor.

Samtidigt meddelas, att bolaget i brandskadeersättningar etc. utbetalat 370.656: 53 kr., varav för släckningskostnader 17.690: 63 kr. Därest den nya överenskommelsen mellan brandförsäkringsanstalterna rörande släckningsser-

sättningar varit gällande hade sålunda 1.769:— kr. eller 10 % av släckningskostnaderna tillfallit länsförbundet för att disponeras för utbildningsverksamhet.

Brandskadorna under mars

uppgingo enligt brandförsäkringsbolagen till 2,8 mill. kr. mot 4,5 mill. kr. under samma månad föregående år. De största bränderna ha drabbat Staffansons affärs- och boningshus i Hackås, Björkfors lantmannaskola i Kalix, Ståholms gård i Västmanland, Engelska hotellet i Rättvik, Källviks hotell, Loftahammar, och Elvesta säteri i Tullinge.

Statens Brandskola

Statens Brandskola kommer att inom den närmaste tiden anordna följande kurser.

1. *Brandchefskurs kat. I*, för (blivande) befäl vid yrkesbrandkärer. Kursen är uppdelad i fem perioder varav 1, 3 och 5 perioden fullgöras vid yrkesbrandkår medan eleverna under 2 och 4 perioden erhålla teoretisk utbildning vid brandskolan. 2 perioden beräknas börja den 14 januari 1946 och pågå till den 13 april 1946.

Sökande, som ej tidigare undergått minst 3 månaders utbildning vid yrkesbrandkår, skall före den 14 januari 1946 ha fullgjort sådan tjänst. Elev, som tidigare fullgjort praktisk tjänst vid yrkesbrandkår, kan erhålla viss dispens från 1 perioden.

Ansökningstiden utgår den 16 juni 1945. Kursen har en sammanlagd varaktighet av 17 månader.

2. *Brandförmanskurs kat. I*, för (blivande) befäl vid yrkesbrandkärer, beräknas äga rum den 10/9—22/12 1945. Ansökningstiden utgår den 9 juni 1945.

3. *Brandchefskurs kat. II*, för (blivande) befäl vid borgarbrandkärer, beräknas äga rum den 17/9—27/10 1945. Ansökningstiden utgår den 9 juni 1945. I kursen ingår dessutom viss praktisk tjänst vid yrkesbrandkår.

4. *Brandmästare- och brandförmanskurs kat. II*, för (blivande) befäl vid borgarbrandkärer, beräknas äga rum den 20/8—8/9 1945. Ansökningstiden utgår den 9 juni 1945. I kursen ingår dessutom viss praktisk tjänst vid yrkesbrandkår.

5. *Gesällkurs för skorstensfejare* beräknas äga rum den 23/8—15/9 1945. Ansökningstiden utgår den 2 juni 1945.

Ansökningshandlingar ställas till Styrelsen för Statens Brandskola, Sturegatan 29, Stockholm.

Prospekt angående skolans kurser kan erhållas genom brandskolans expedition.

Cirkulärskrivelser med närmare anvisningar utsändas betr. brandbefälskurserna till brandkärerna och betr. gesällkursen med stöd av personaluppgifter från resp. organisationer.

De tidigare omnämnda *brandchefskurserna kat. III* och *repetitionskurserna kat. III* anordnas under innevarande år på följande tider och platser:

Brandchefskurser kat. III:

Stockholms län, *Södertälje* den 4/6—16/6.
Östergötlands län, *Norrköping* den 16/4—28/4.

Jönköpings län, *Jönköping* den 28/5—9/6.
Kronobergs län, *Växjö* den 22/5—2/6.
Göteborgs- och Bohus län, *Göteborg* den 3/4—14/4.

Älvsborgs län, *Borås* den 28/5—9/6.
Kopparbergs län, *Falun* den 16/4—28/4.
Västernorrlands län, *Härnösand* den 22/5—2/6.

Jämtlands län, *Östersund* den 23/4—9/5.
Norrbottens län, *Luleå* den 28/5—9/6.

Repetitionskurser kat. III:

Älvsborgs län, *Trollhättan* den 4/6—10/6.
Skaraborgs län, *Skövde* den 27/5—2/6.

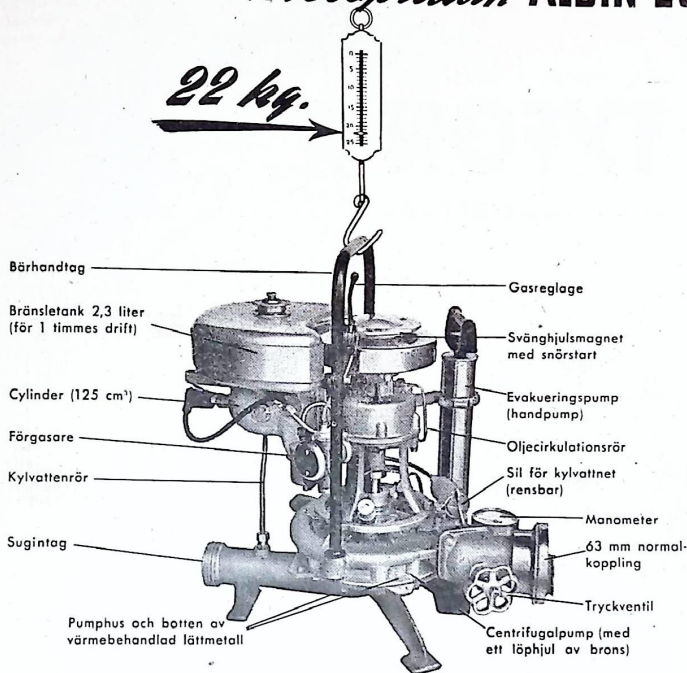
Riksförbundets årsmöte

Svenska Brandkärernas Riksförbunds årsmöte äger rum i Halmstad den 11 instundande augusti. Konsulentmöte den 10 augusti, likaledes i Halmstad.

Annonsera i Brandkårstidskrift!

Lättvikets motorsprutan ALBIN 200

22 kg.

Kapacitet: Vid länsning och eftersläckning 450 liter per minut.
" släckning (ca 4 kg/cm² tryck) 250 " " "
" högre tryck (ca 6 kg/cm²) 100 " " "

MOTORSPRUTAN SOM VÄGER ENDAST 22 KG

Lättviktssprutan Albin-200 ger 250 minutiliter vid 4 kg/cm² tryck. Den är lätt att starta och ger omedelbart vatten. Genom att den kan utnyttja mindre vattentillgångar nära eldhärden, kan den snabbt insättas att dämpa uppblussande eldsvådor eller skydda hotade objekt. Albin-200 är på så sätt ett utmärkt komplement till de större brandsprutorna, som under tiden gå i ställning. Varje brandkår behöver en eller flera Albin-200 lika väl som den behöver större sprutor. — I svår terräng är Albin-200 den enda spruta som kommer fram tillräckligt fort — buret på ryggen. — Mindre industrier, luftskyddets brandavdelningar samt lantgårdar klara sitt brandskydd med Albin-200 som enda motorspruta. Den är billig i inköp och drift, samt spar på personal och krafter.

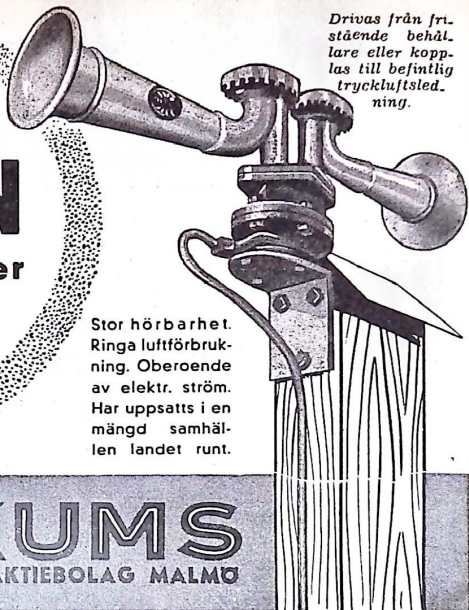

ALBIN MOTOR
KRISTINEHAMN TEL. NAMNANROP

TYFON

alarmapparater

Drivas från fri-
stående behål-
lare eller kopp-
las till befintlig
tryckluftsled-
ning.

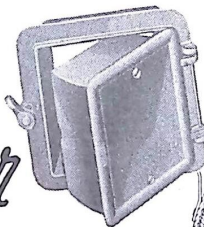

Stor hörbarhet.
Ringa luftförbruk-
ning. Oberoende
av elektr. ström.
Har uppsatts i en
mängd samhäl-
len landet runt.

KOCKUMS

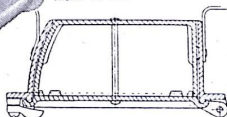
MEKANISKA VERKSTADS AKTIEBOLAG MALMÖ

En *Brand-
säker*

sotlucka

Husqvarna sot-
lucka nr 151

förordad av brandskyddsakkunniga

Denna sotlucka är konstruerad efter brandskydds-
tekniska principer:

Dubbla bottnar ge god värmeisolering: den inre
botten håller sig varm, vilket förhindrar tjärbild-
ning, den yttre blir endast obetydligt uppvärmd
t. o. m. vid soteld.

Den tättslutande ramen förhindrar
eld och gnistor att tränga ut.

Stabilt vred håller luckan stängd även
vid explosivt uppflammande soteld.

Husqvarna Vapenfabriks Aktiebolag ★ Huskvarna

"Utbildningsreglementet"

ett ord i rätten tid

I dagarna har från Svenska Brandkärernas Riksförbund utkommit Utbildningsreglemente för brandkårer, författat av brandkapten Bror Hildebrand. Som bekant har den brandtekniska utbildningen i vårt land varit mycket skiftande. Varje brandkår har satt en ära i att gå sin egen väg. Det år 1930 utkomna utbildningsreglementet var ett lofvärt försök att uppdraga gemensamma riktlinjer för utbildningsarbetet vid landets brandkårer. Men trots sina förtjänster blev resultatet icke det avsedda. Tiden var ännu icke mogen.

Först sedan brandväsendets landsomfattande betydelse blivit alltmåra påtaglig dels genom de nya krigsmetoderna och dels genom brandtjänstens dominerande plats inom civilt försvaret, har en starkare förståelse gjort sig märkbar att genom samordning söka effektivisera brandorganisationerna. Det har med andra ord gällt att bryta en viss isolering kårerna emellan. Här liksom på livets övriga områden gäller ordspråket: "Enighet ger styrka". I brandlagen har även denna strävan fått ett auktoritativt erkännande och stöd. 9 § föreskriver som bekant bl. a., att kommun är pliktig lämna släckningshjälp i den utsträckning, dess egen säkerhet medger.

För att nå detta mål är en enhetlig utbildning och standardisering av brandmateriel nödvändig. Redan ha berömvärda initiativ tagits och betydande resultat uppnåtts på materielområdet. Sämre är läget beträffande utbildningen å kårerna. Här har länge rått stor förbistring. Detta är till men icke bara å brandplatsen utan lika mycket vid lärokurser. Sett mot denna bakgrund har det nyutkomna Utbildningsreglementet en stor uppgift att fylla. Detta poängteras ytterligare av det faktum, att i och med brandlagen samövningar mellan brandkärorna landet över komma att äga rum i långt större utsträckning än hittills. För att utvinna det bästa möjliga är det nödvändigt, att man var och en på sitt håll arbetar efter samma riktlinjer. Det kan icke nog betonas vikten av, att

brandmännen från norr och söder tala samma språk. Språkläran är hildebrand-ska brandreglementet.

Författaren, som i viss mån bygger på tidigare litteratur i ämnet, har på ett lättfattligt och medryckande sätt lyckats framhålla det väsentliga i en brandmans utbildning. Antingen man söker allmänbildning i facket eller specialkunskaper, har man här en god handledning. Reglementet vänder sig icke endast till yrkesbrandkåren eller den frivilliga brandkåren, utan på de 200 sidorna har författaren mycket att säga var och en, som sysslar med släckande brandskydd. Han ger exempel på skilda förfaringsätt vid olika manskapsstyrkor. Så behandlas t. ex. parallellt 3- och 4-mannagruppernas uppträdande med olika brandredskap. Med särskild tillfredsställelse hälsas kapitlet Motorspruta med begreppsförklaringar. Framställningen om friktionsförluster är förebildlig i sin enkelhet och väl anpassad för en stor läsekrets. Tyvärr har seriekörningen under hänvisning till Riksförbundets broschyrer endast berörts helt flyktigt. Man hade varit förf. tacksam, om han på sitt klara och koncisa framställningssätt skärskådat detta för eldsläckningen så betydelsefulla förfarande. Det är överflödigt att framhålla det ena kapitlet framför det andra. Alla ge ett koncentrat av teknikens nuvarande ståndpunkt på brandområdet. Boken är rikt illustrerad, vilket gör den särskilt instruktiv och lärorik.

Reglementet förtjänar spridning i de vidaste brandkretsar. Icke minst för de brandmän och befälsaspiranter, som ämna sig till Brandskolan, utgör den en god vägledning. Sveriges brandbefäl har fått ett rättesnöre i sitt utbildningsarbete och ett medel att slå broar mellan brandkårer av olika kategorier. Resultatet förväntas bli ett stärkande av landets brandförsvar. Reglementet är ett ord i rätten tid, ett ord, som icke kunnat sägas på ett mera tilltalande sätt.

Folke Renström.

Se till branddammarna

Ett norskt påpekande

I den norska tidskriftens "Mot Brann" första nummer för i år skildras en våldsam brand, som inträffat på Norra Slatstums gård i Nittedal. Gårdens uthusbyggnad, som var 55 m. lång och 15 m. bred stod i ljusan låga när Akers brandkår kom till platsen. Med hjälp av Lilleströms brandkår, som även inom kort anlände till eldsvådan lade man ut sammanlagt 5 ledningar i kampen mot elden.

Tur nog var vindförhållandena gynnsamma, så att vindriktningen låg från de alldeles intill den brinnande uthusbyggnaden belägna 11 byggnaderna, varav det närmaste endast 4 m. från brandplatsen. Man hade helt nyligen inlett vattenledning, varför ägaren bestämt sig för att torrlägga en på gården befintlig branddamm. Detta hade man dock lyckligtvis ännu ej hunnit utföra, och vid eldsvådetillfället hade man cirka 100 km vatten i dammen. Detta visade sig tillräckligt för att kunna nedkämpa branden, så att den ej gick över från den redan antända byggnaden. Denna blev dock lågornas rov och samtidigt innebrändes 37 kreatur.

Vid eftersläckningen använde man sig av vatten från en delvis uttorkad bäck, belägen cirka 200 m från brandplatsen. Gång på gång måste man dock stanna motorsprutorna, då vattnet tröt i bäcken och ej flöt till tillräckligt snabbt. Från brandbefälets sida framhåller man hur lätt vederbörande genom att göra en liten fördämning i bäcken kunnat sörja för en rikligare vattentillgång, varigenom motorsprutorna ej behövt stoppas. Likaså understryker man betydelsen av att branddammarna hållas väl fyllda med vatten. Denna gången slapp man ifrån med blotta förskräckelsen, men hade vinden haft annan riktning så hade man inte kunnat förhindra en katastrof på grund av vattenbristen.

Den nya vattenledningens kapacitet gjorde det icke möjligt för brandkåren att på minsta vis räkna med vatten från densamma. Även för svenska förhållanden kan ovanstående vara värt beakta, ty ett litet arbete i god tid kan vid ett katastroftillfälle bli räddningen. Och det är även skäl i att se till att tillgängliga branddamm ej försummas utan fyllas med vatten. På Aker har man i varje fall totalt slopat planerna på att lägga igen dammen, slutar artikeln.

"Utbildningsreglementet"

— *beställ i tid!*

Expedieringen av de förhandsbeställda exemplaren av "Utbildningsreglementet" pågår nu för fullt. Inkommande beställningar expedieras allt eftersom de inkomma till expeditionen, varför det bör ligga i Edert eget intresse — beställ i tid och beställ tillräckligt antal! Rekvisition sker hos Riksförbundet, Regeringsgatan 12, Stockholm.

Pris kr. 3:50 för häftat och kr. 5:50 för inbundet exemplar.

Ny Api-katalog

upptagande motorsprutor i storlekarna från 1500—2200 l/min har i dagarna utsänts. I slutet av den trevligt utförda katalogen finnas kapacitetsberäkningar och tabeller avsedda till vägledning för brandcheferna vid olika utredningar etc. angående vattenkapacitet.

FRÅN BRANDKÄRERNA

Bemärkelsedagar

60 år.

Brandingenjör B. O. Löfvenmark,
Skandia.

50 år.

Brandchefen i Norrköping, Kapten
Bror Alfred Hermanson, passerar den 31.
maj halvsekelgränsen.

Född i Gislaved, inträdde han efter avlagd studentexamen 1915 på den militära banan vid Kungl Jönköpings regemente, där han 1917 blev fänrik. Åren 1923—26 genomgick han Gymnastiska centralinstitutet. Sistnämnda år lämnade han den aktiva militärtjänsten för att tillträda en kombinerad befattning som gymnastikinspektör vid Norrköpings folk-skolor och brandlöjtnant vid stadens brandkår, vilken han alltsedan tillhört, sedan 1936 som dess chef. Till kapten utnämndes Hermanson 1932.

Hermansons stora intresse för gymnastik, hans fyndighet i programval och förmåga att få folk med sig har gjort honom känd som den borne ledaren av elitavdelningar, även utom rikets gränser. Med sin stora arbetsförmåga och arbetsvilja, man skulle vilja säga saktmodiga envishet, är det naturligt, att hans

krakter även på andra områden tagits i anspråk. Sålunda har han anförtratts uppdrag som "hofas", länsbrandinspektör, ledare för utbildningskurser och författare av läroböcker.

Stora ord och later och strävan att hävda sig äro honom främmande. När han nödgats framträda, har därför hans ledareegenskaper förvänat många, som ej ingående känt honom. Hans försynta sätt och pålitliga kamratskap har förskaffat honom endast vänner, vilka på högtidsdagen önska honom lycka och framgång i hans verksamhet.

Crut.

40 år.

3 maj: v. Brandchefen Bertil Ander,
Gränna.18 maj: Brandchefen C. O. Holmström,
Falkenberg.**Stockholms läns
Brandkårsförbunds**

årsmöte äger rum i Huddinge den 15 september.

Halmstad

Brandkåren har under år 1944 haft 124 utryckningar, varav till eldsvåda 48 gånger, trängrök eller förmodad eldfara 2, gräsbrand 4, soteld 60 och av annan anledning 10 gånger.

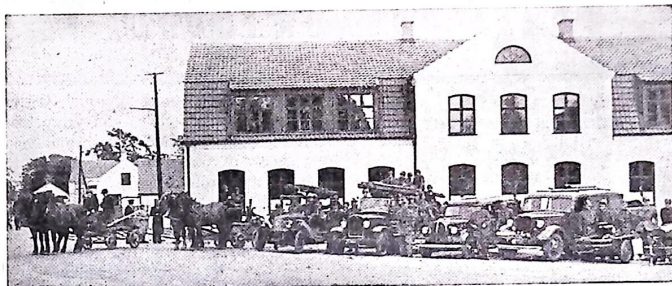
Ambulansen har under året haft 370 utryckningar, varav 54 för olycksfall.

Västerås

Under år 1944 har brandkåren haft sammanlagt 226 utryckningar, varav för eldsvådor i 75 fall och soteld i 129. Sammanlagt har 3.493 m slang kommit till användning.

Ambulansen har under samma tid haft 843 transporter.

Borrby Frivilliga Brandkår

Ovanstående foto visar Borrby Frivilliga Brandkår utanför den blivande brandstationen. Kåren, som uppsattes 1914, består av 46 man i elitavdelningen och 24 man i reservavdelningen. Brandchef är Albert Larsson och vice brandchef Henry Rosenqvist.

Kåren har helt tillkommit genom insamling av frivilliga bidrag, anordnandet av brandkårsfester o. dyl., men förhandlingar pågå om en ekonomisk överenskommelse med kommunen i samband varmed en ny brandstation skall inrymmas i byggnaden på fotot.

Gävle

Brandkåren har under år 1944 haft 232 utryckningar, varav 2 utanför stadens område. I 26 fall har ledning från motorspruta eller brandpost behövt användas. Vid inte mindre än 28 fall har släckning verkställt med smalslang från medförd tankbil. Sammanlagda slangmängden, som använts under årets utryckningar utgör 3.733 m. Ambulansen har under samma tid haft 1.983 utryckningar.

Kalmar

Brandkåren har under år 1944 haft 187 utryckningar, och vid 23 tillfällen ha eldsvådorna varit av den omfattningen att man släckt med ledning från brandpost eller motorspruta. Samman-

lagt ha 5.875 m. slang använts. Ambulansen har under samma tid fullgjort 536 transporter, varav för olycksfall 90 st.

Karlskrona

Brandkåren har under år 1944 uttryckt 135 gånger, varav för eldsvåda 70, för soteld 55, falskt larm 3, djur i nödläge 3 samt kontakt å brandtelefonen 4 gånger. Sex gånger har kåren lämnat hjälp till platser utanför staden. Sammanlagt har 6.840 m slang kommit till användning, och vid ett tillfälle använde man 10 ledningar från motorsprutor.

Ambulansen har under året haft 1.090 utryckningar för sjukdomsfall, 83 för olycksfall och 200 för epidemiska fall.

”Tänk på eldfaran”

Scenen: ett tåg på västkustbanan.

Personer: en respektabel herre och hans dotter, den senare en ung dam på cirka fyra vårar.

Dottern vetgirig efter barns vana:

— Pappa, vad står det på anslaget där?

— *Tänk på eldfaran!*

Några minuter förgår i tystnad. Till slut uppläter den unga damen sin mun, talar och säger:

— Pappa, nu orkar jag inte tänka på eldfaran längre!